

Mehmet Sadık ÇAPA
Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı
Araştırma Görevlisi

**6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa
Göre
Anonim ve Limited
Şirketlerin Kendi
Paylarını İktisap Etmesi**



İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR LİSTESİ	XV
GİRİŞ	1
I. Konunun Takdimi.....	1
II. İnceleme Plânı.....	3

Birinci Bölüm **Şirketin Kendi Paylarını İktisap Etmesinin** **Genel Çerçevesi**

§ 1. Pay ve Pay Senedi Kavramları	5
I. Pay.....	5
A. Anonim Şirket Açısından Pay	5
1. Pay Kavramı.....	5
2. Paya İlişkin Genel Esaslar	7
B. Limited Şirket Açısından Pay.....	9
II. Pay Senedi.....	12
A. Anonim Şirket Açısından Pay Senedi.....	12
1. Hamiline Yazılı Pay Senetleri.....	14

2. Nama Yazılı Pay Senetleri.....	14
B. Limited Şirket Açısından Pay Senedi	15
§ 2. Payın İktisap Edilmesi	17
§ 3. Şirketin Kendi Paylarını İktisap Etmesi.....	18
I. Genel Olarak	18
II. Tarihsel Gelişim ve Karşılaştırmalı Hukuk.....	19
A. Genel Olarak	19
B. Avrupa Birliği Hukuku	23
§ 4. Şirketin Kendi Paylarını İktisap Etmesinin Sebepleri ve Sağladığı Faydalar, Ortaya Çıkabilecek Sakıncalar ve Şirketin Kendi Paylarını İktisabı Yolları.....	29
I. Genel Olarak	29
II. Şirketin Kendi Paylarını İktisap Etmesinin Sebepleri ve Sağladığı Faydalar	29
III. Şirketin Kendi Paylarını İktisap Etmesi Durumunda Ortaya Çıkabilecek Sakıncalar	33
IV. Şirketin Kendi Paylarını İktisap Etme Yolları.....	39
A. Genel Olarak	39
B. Borsa Üzerinden İktisap (Open Market Repurchase).....	40
C. Aleni Pay Alım Teklifi Yoluyla İktisap (Self Tender Offer). 40	
1. Sabit Fiyatla Teklif	42
2. Fiyat Aralığı Belirleme Yoluyla Teklif	43
3. Satım Opsiyonlu Teklif.....	43
D. Birebir Müzakereler Yoluyla İktisap (Privately Negotiated Repurchase).....	44

İkinci Bölüm

Anonim ve Limited Şirketlerin Kendi Paylarını İktisap Etmesine İlişkin Kanuni Düzenlemeler

§ 1. Genel Olarak.....	45
§ 2. Düzenlemenin Kaynağı.....	48

§ 3. Anonim Şirketler Hakkındaki Düzenlemeler	48
I. İktisap Etmenin Kapsamı.....	50
II. İktisap Etmenin Kapsamı ve Paya Dönüştürülebilir Tahviller..	52
III. İktisap Etmenin Şartları.....	54
A. Genel Olarak	54
B. Genel Kurulun Yönetim Kurulunu Yetkilendirmesi Şartı...	55
C. Yüzde Onluk Sınır Şartı.....	61
D. Şirket Net Aktifinin Kanunda Öngörülen Orandan Az Olmaması Şartı.....	62
E. İktisap Edilecek Payların Bedellerinin Tamamen Ödenmiş Olması Şartı	64
F. Payların Bir İvaz Karşılığında İktisap Edilmesi Şartı.....	65
G. İktisap Sonucunda Şirket Tüzel Kişiliğinin Tek Pay Sahibi Olmaması Şartı	65
IV. Kanunda Öngörülen Bazı İstisnalar	66
A. Yetki Şartı İstisnası	66
B. TTK m. 379'da Öngörülen Şartlara Gerek Olmaksızın Gerçekleşen İktisap	71
1. Genel Olarak	71
2. Payların Esas veya Çıkarılmış Sermayenin Azaltılması Kararına İlişkin Olarak İktisap Edilmesi....	74
3. Külli Halefiyet Kuralının Gereği Olarak Payların İktisap Edilmesi.....	77
4. Kanuni Satın Alma Yükümlülüğü Dolayısıyla Payların İktisap Edilmesi	78
5. Bedellerinin Tamamı Ödenmiş Olan Payların, Cebri İcradan Şirket Alacağı'nın Tahsili Amacına Yönelik Olarak İktisap Edilmesi.....	78
6. Menkul Kıymet Şirketlerinin Kendi Paylarını İktisap Etmesi.....	81
7. Payların İvazsız İktisap Edilmesi.....	83
V. Payların İktisap Edilmesinde Kanuna Karşı Hile	84

A. Genel Olarak	84
B. Finansal Destek Sağlanması Yoluyla Payların İktisap Edilmesi.....	86
C. Dolaylı Temsil Yoluyla Payların İktisap Edilmesi	90
VI. Anonim Şirketin Kendi Paylarını İktisap Etmesinin Hukuki Sonuçları.....	90
A. TTK m. 379’da Öngörülen Şartlara Uygun Olarak İktisap Edilen Paylar Açısından.....	90
B. TTK m. 379’da Öngörülen Şartlara Uyulmaksızın İktisap Edilen Paylar Açısından.....	93
1. TTK m. 379’a Aykırılık Halinde İktisap İşleminin Akıbeti	93
2. TTK m. 379’a Aykırı İktisap Halinde Elden Çıkarma ..	96
3. Yönetim Kurulu Üyeleri ve Pay Sahibinin Sorumluluğu.....	97
C. TTK m. 382 ve m. 383’de Öngörülen Durumlar Dolayısıyla İktisap Edilen Paylar Açısından.....	99
D. İktisap Edilen Payların Yok Edilmesi	103
E. İktisap Edilen Payların Bilançoda Gösterilmesi.....	105
F. İktisap Edilen Paylara İlişkin Hakların Durumu	106
1. Genel Olarak	106
2. İktisap Edilen Paylara İlişkin Haklar	109
a. Yönetimsel Haklar	109
b. Malvarlıksal Haklar	112
c. Diğer Haklar.....	114
VII. Anonim Şirketin Haklı Sebep Feshi Talebiyle Mahkemeye Başvurulması Halinin Kendi Paylarını İktisap Kurumuyla İlişkisi	114
§ 4. Limited Şirketler Hakkındaki Düzenlemeler	118
I. İktisap Etmenin Kapsamı.....	120
II. İktisap Etmenin Şartları.....	121
A. Genel Olarak	121

B. Genel Kurulun Müdürü veya Müdürleri Yetkilendirmesi Şartı.....	121
C. Yüzde Onluk Sınır Şartı.....	123
D. İktisap Bedelinin Karşılanacağı Kaynağa Yönelik Şart	123
E. İktisap Edilecek Payların Bedellerinin Tamamen Ödenmiş Olması Şartı	124
F. Payların Bir İvaz Karşılığında İktisap Edilmesi Şartı.....	126
G. İktisap Sonucunda Şirket Tüzel Kişiliğinin Tek Ortak Olmaması Şartı.....	126
III. Kanunda Öngörülen İstisnalar	127
A. Genel Olarak	127
B. Ortağın Şirketten Çıkması ya da Çıkarılması Dolayısıyla Kendi Paylarını İktisap Etme	128
C. Diğer İstisnalar	131
IV. Limited Şirketin Kendi Paylarını İktisap Etmesinin Hukuki Sonuçları.....	132
A. TTK m. 612’de Öngörülen Şartlara Uygun Olarak İktisap Edilen Paylar Açısından.....	132
B. TTK m. 612’de Öngörülen Şartlara Uymaksızın İktisap Edilen Paylar Açısından.....	135
C. İktisap Edilen Payların Bilançoda Gösterilmesi.....	136
D. İktisap Edilen Paylara İlişkin Hakların Durumu	136
§ 5.Şirketin Kendi Paylarını Taahhüt Yasağı.....	137
I. Genel Olarak	137
II. Yasağın Kapsamı	138
III. Payların Taahhüt Edilmesinden Doğan Sorumluluk.....	141
§ 6.Mevzuattaki Diğer Düzenlemeler ile TTK Arasındaki İlişki.....	143
I. Genel Olarak	143
II. Sermaye Piyasası Mevzuatı.....	145
SONUÇ	149
KAYNAKÇA	155